

Marinela MOCANU • Magda DACHE • Loredana-Irena SĂNDULESCU

Educație tehnologică și aplicații practice

manual
pentru clasa

a V-a

 AROBS
Transilvania Software

CUPRINS

Instrucțiuni de utilizare a manualului	5
Competențe generale și specifice. Activități de învățare	6
UNITATEA 1 – PRODUSE ALIMENTARE	9
1. Alimentația omului, satisfacerea nevoii de hrană	10
2. Alimente de origine minerală	13
3. Alimente de origine vegetală în stare proaspătă	16
4. Alimente de origine vegetală prelucrate	19
5. Alimente de origine animală	22
Recapitulare/Evaluare	26
Evaluare sumativă	28
UNITATEA 2 – PROCESE TEHNOLOGICE SIMPLE DE CULTIVARE A PLANTELOR	29
1. Factorii de mediu care influențează cultivarea plantelor	30
2. Cultivarea plantelor. Promovarea și valorificarea producției vegetale	33
2.1. Cultivarea plantelor de câmp – particularități	36
2.2. Cultivarea legumelor – particularități	38
2.3. Cultivarea pomilor fructiferi și a viței-de-vie – particularități	41
2.4. Profesii, ocupații, meserii din domeniul cultivării plantelor. Norme specifice de securitate și sănătate în muncă	44
Recapitulare/Evaluare	45
Evaluare sumativă	46
UNITATEA 3 – ELEMENTE DE TEHNOLOGIA CREȘTERII ANIMALELOR	47
1. Factorii de mediu care influențează creșterea animalelor	48
2. Creșterea animalelor. Promovarea și valorificarea producției animaliere	53
2.1. Tehnologii de creștere a animalelor domestice – particularități	54
2.2. Animale de companie – particularități	59

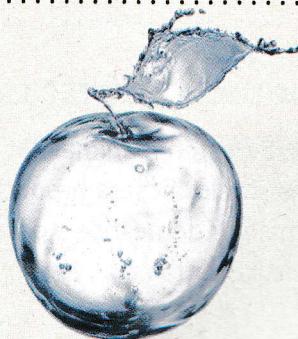
2.3. Profesii, ocupații, meserii din domeniul zootehnic. Norme specifice de securitate și sănătate în muncă.....	59
Recapitulare/Evaluare	61
Evaluare sumativă	62
Recapitulare semestrială	63
Evaluare semestrială	64

UNITATEA 4 – CALITATEA PRODUSELOR ALIMENTARE ȘI A SERVICIILOR DIN ALIMENTAȚIE 65

1. Calitatea alimentelor. Caracteristici organoleptice ale produselor alimentare	66
2. Ambalarea și etichetarea produselor alimentare. Etichetarea produselor ecologice	69
3. Valoarea nutritivă, energetică și estetică a produselor alimentare	73
4. Calitatea serviciilor din alimentație. Protecția consumatorului	78
Recapitulare/Evaluare	83
Evaluare sumativă	84

UNITATEA 5 – TEHNOLOGII DE PREPARARE A HRANEI 85

1. Bucătăria: vase; ustensile; dispozitive; aparate. Factori de confort	86
2. Prepararea și conservarea alimentelor. Norme de igienă în prepararea hranei. Norme specifice de securitate și sănătate în muncă	89
3. Meniul: structură, criterii de întocmire, tipuri de meniuri	93
4. Aranjarea și servirea mesei	97
5. Tehnologii tradiționale și moderne de preparare a alimentelor. Promovarea și valorificarea produselor alimentare.	101
6. Alimentația și sănătatea. Obiceiuri alimentare ale elevilor	104
7. Profesii, ocupații, meserii din domeniul preparării și servirii alimentelor	106
Recapitulare/Evaluare	107
Evaluare sumativă	108
Recapitulare finală (Proiect – Organizarea unui eveniment)	109
Evaluare finală	112

Unitatea de învățare Conținuturi	Competențe generale și specifice	Activități de învățare propuse
Unitatea I – Produse alimentare Lecția 1. Alimentația omului, satisfacerea nevoii de hrană Lecția 2. Alimente de origine minerală Lecția 3. Alimente de origine vegetală în stare proaspătă. Lecția 4. Alimente de origine vegetală prelucrate Lecția 5. Alimente de origine animală Recapitulare/Evaluare Evaluare sumativă	<p>1. Realizarea practică de produse utile și/sau de lucrări creative pentru activități curente și valorificarea acestora</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Executarea unor produse/lucrări creative simple pe baza unei fișe tehnologice date, selectând materiile prime, materialele, unelte/ustensile/dispozitive/aparate adecvate 1.2 Identificarea unor date, mărimi, relații, procese și fenomene specifice matematicii și științelor în realizarea unui produs 1.3. Analizarea produselor pe baza unor criterii stabilite de comun acord <p>2. Promovarea unui mediu tehnologic favorabil dezvoltării durabile</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.2. Selectarea produselor și a tehnologiilor din perspectiva păstrării calității mediului și a sănătății <p>3. Explorarea intereselor și aptitudinilor pentru ocupații/profesii, domenii profesionale și antreprenoriat în vederea alegерii parcursului școlar și profesional</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.2. Manifestarea abilităților de a lucra individual și în echipă pentru rezolvarea unor probleme 	<ul style="list-style-type: none"> – Observarea pe diferite perioade de timp a nevoii de alimente pentru familiile elevilor – Realizarea unor miniexpoziții/vizite la un târg de produse alimentare/produse tradiționale cu degustare și analizarea produselor alimentare în funcție de nevoile pe care le satisfac (proprietăți organoleptice, valoare estetică) – Întocmirea coșului alimentar zilnic și săptămânal, selectând și evaluând produsele alimentare pe baza unor criterii: origine (minerală, vegetală și animală), tehnologie de obținere/prelucrare (tradicională, ecologică, industrializată), valoarea nutritivă și energetică, folosirea aditivilor alimentari, ambalarea, transportul și depozitarea/păstrarea produselor, etichetarea/ambalarea produselor (interpretarea etichetelor de tip „bio” sau „eco”) – Realizarea unor experimente privind perisabilitatea alimentelor prin depozitarea acestora în condiții variate de mediu (temperatură, umiditate) și determinarea riscurilor pentru sănătate în cazul consumării unor produse expirate – Vizite la magazinele de produse alimentare, studii de caz – Realizarea individual sau în cooperare a unui pliant de produse alimentare
Unitatea 2 – Procese tehnologice simple de cultivare a plantelor Lecția 1. Factorii de mediu care influențează cultivarea plantelor Lecția 2. Cultivarea plantelor. Promovarea și valorificarea producției vegetale 2.1. Cultivarea plantelor de câmp – particularități 2.2. Cultivarea legumelor – particularități 2.3. Cultivarea pomilor fructiferi și a viței-de-vie – particularități 2.4. Profesii, ocupații, meserii din domeniul cultivării plantelor. Norme specifice de securitate și sănătate în muncă Recapitulare/Evaluare Evaluare sumativă	<p>1. Realizarea practică de produse utile și/sau de lucrări creative pentru activități curente și valorificarea acestora</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Executarea unor produse/lucrări creative simple pe baza unei fișe tehnologice date, selectând materiile prime, materialele, unelte/ustensile/dispozitive/aparate adecvate 1.2. Identificarea unor date, mărimi, relații, procese și fenomene specifice matematicii și științelor în realizarea unui produs <p>2. Promovarea unui mediu tehnologic favorabil dezvoltării durabile</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Argumentarea utilizării normelor de igienă, a măsurilor de sănătate și securitate în muncă, de prevenire și stingere a incendiilor, specifice condițiilor reale de muncă 2.2. Selectarea produselor și a tehnologiilor din perspectiva păstrării calității mediului și a sănătății 	<ul style="list-style-type: none"> – Activități practice de cultivare/îngrijire a plantelor de grădină/apartament la școală și/sau acasă (semănat/plantat, combaterea buruienilor, bolilor și dăunătorilor, udarea plantelor cultivate, recoltare), selectând și mânând corect uneltele utilizate – Realizarea de povestiri ilustrate/colaje/prezentări privind procesul de creștere, îngrijire, recoltare și valorificare a unor plante prin culegerea de informații despre procese, mașini și utilaje specifice tehnologiilor agricole din diferite surse (reviste, plante, internet etc.), vizionarea de filme documentare/didactice – „Povestea bobului de grâu/porumb/orz/secară”, „Călătoria bobului de strugure”, „Livada fermecată” – Exerciții de identificare de date, mărimi și relații matematice la înființarea unor culturi (determinarea necesarului de semințe, de răsaduri/puiete/butași); – Amenajarea unei grădini/colțul verde din curtea școlii: măsurare perimetre, determinare arii, construirea unor figuri geometrice, reprezentare prin desen a unor configurații geometrice (drepte paralele, drepte perpendicularare, unghiuri de măsură dată etc.) – Exerciții de identificare de procese, fenomene simple specifice științelor la cultivarea plantelor – influența factorilor de mediu la semănat, plantat, lucrări de îngrijire, recoltare – Exerciții de identificare de procese, fenomene simple specifice științelor la obținerea produselor prin agricultură convențională/ecologică – Realizarea unor simulări de situații din viața reală în care este necesară respectarea normelor de igienă, a măsurilor de sănătate și securitate în muncă, de prevenire și stingere a incendiilor, cu folosire adecvată a echipamentelor de protecție specifice – Vizionarea de filme documentare/didactice privind rolul agriculturii ecologice și a procesării ecologice a alimentelor în asigurarea sănătății și culegerea de informații din diferite surse (reviste, plante, internet etc.) privind creșterea ecologică a animalelor în fermă/gospodărie

Unitatea de învățare Continuturi	Competente generale și specifice	Activități de învățare propuse
	<p>3. Explorarea intereselor și aptitudinilor pentru ocupări/profesii, domenii profesionale și antreprenoriat în vederea alegerii parcursului școlar și profesional</p> <p>3.1. Identificarea unor modele de profesioniști în domeniile explorate</p>	<p>Vizite la ferme, crescătorii de animale, pensiuni agroturistice, cofetării, fabrici de dulciuri, la sere, piețe, magazine, operatori economici din localitate, unități de alimentație publică /întreprinderi de prelucrare a produselor de origine vegetală și animală etc. pentru identificarea activităților desfășurate, a condițiilor de muncă, a atribuțiilor angajaților din domeniu</p>
Unitatea III – Elemente de tehnologia creșterii animalelor Lectia 1. Factorii de mediu care influențează creșterea animalelor Lectia 2. Creșterea animalelor. Promovarea și valorificarea producției animaliere 2.1. Tehnologii de creștere a animalelor domestice – particularități 2.2. Animale de companie – particularități 2.3. Profesii, ocupării, meserii din domeniul zootehnic. Norme specifice de securitate și sănătate în muncă Recapitulare/Evaluare Evaluare sumativă	<p>1. Realizarea practică de produse utile și/sau de lucrări creative pentru activități curente și valorificarea acestora</p> <p>1.2. Identificarea unor date, mărimi, relații, procese și fenomene specifice matematicii și științelor în realizarea unui produs</p> <p>2. Promovarea unui mediu tehnologic favorabil dezvoltării durabile</p> <p>2.1 Argumentarea utilizării normelor de igienă, a măsurilor de sănătate și securitate în muncă, de prevenire și stingere a incendiilor, specifice condițiilor reale de muncă</p> <p>2.2 Selectarea produselor și a tehnologiilor din perspectiva păstrării calității mediului și a sănătății</p> <p>3. Explorarea intereselor și aptitudinilor pentru ocupări/profesii, domenii profesionale și antreprenoriat în vederea alegerii parcursului școlar și profesional</p> <p>3.1. Identificarea unor modele de profesioniști în domeniile explorate</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Exerciții de identificare de date, mărimi și relații matematice în hrănirea animalelor (stabilirea rației de hrană pentru diferite specii de animale domestice/de companie) – Exerciții de identificare de procese, fenomene simple specifice științelor la creșterea animalelor – asocierea factorilor de mediu cu animalele specifice zonelor geografice – Realizarea unor simulări de situații din viața reală în care este necesară respectarea normelor de igienă, a măsurilor de sănătate și securitate în muncă, de prevenire și stingere a incendiilor, cu folosire adecvată a echipamentelor de protecție specifice – Vizionarea de filme documentare/didactice privind rolul agriculturii ecologice și a procesării ecologice a alimentelor în asigurarea sănătății și culegerea de informații din diferite surse (reviste, pliante, internet etc.) privind creșterea ecologică a animalelor în fermă/gospodărie – Vizite la ferme, crescătorii de animale, pensiuni agroturistice, cofetării, fabrici de dulciuri, la sere, piețe, magazine, operatori economici din localitate, unități de alimentație publică/întreprinderi de prelucrare a produselor de origine vegetală și animală etc. pentru identificarea activităților desfășurate, a condițiilor de muncă, a atribuțiilor angajaților din domeniu – Întocmirea unor prezentări/colaje/afise privind ocupăriile unor oameni din comunitatea locală
Unitatea IV – Calitatea produselor alimentare și a serviciilor din alimentație Lectia 1. Calitatea alimentelor. Caracteristici organoleptice ale produselor alimentare Lectia 2. Ambalarea și etichetarea produselor alimentare. Etichetarea produselor ecologice Lectia 3. Valoarea nutritivă, energetică și estetică a produselor alimentare Lectia 4. Calitatea serviciilor din alimentație. Protecția consumatorului Recapitulare/Evaluare Evaluare sumativă	<p>1. Realizarea practică de produse utile și/sau de lucrări creative pentru activități curente și valorificarea acestora</p> <p>1.2. Identificarea unor date, mărimi, relații, procese și fenomene specifice matematicii și științelor în realizarea unui produs</p> <p>2. Promovarea unui mediu tehnologic favorabil dezvoltării durabile</p> <p>2.2. Selectarea produselor și a tehnologiilor din perspectiva păstrării calității mediului și a sănătății</p> <p>3. Explorarea intereselor și aptitudinilor pentru ocupări/profesii, domenii profesionale și antreprenoriat în vederea alegerii parcursului școlar și profesional</p> <p>3.1. Identificarea unor modele de profesioniști în domeniile explorate</p> <p>3.2. Manifestarea abilității de a lucra individual și în echipe pentru rezolvarea unor probleme</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Calcularea cu aproximatie a valorii energetice/nutritive a alimentelor pe bază de tabele, etichete, ambalaje – Întocmirea coșului alimentar zilnic și săptămânal, selectând și evaluând produsele alimentare pe baza unor criterii: origine (minerală, vegetală și animală), tehnologie de obținere/prelucrare (tradițională, ecologică, industrializată), valoarea nutritivă și energetică, folosirea aditivilor alimentari, ambalarea, transportul și depozitarea/păstrarea produselor, etichetarea/ambalarea produselor (interpretarea etichetelor de tip „bio” sau „eco”) – Realizarea unor experimente privind perisabilitatea alimentelor prin depozitarea acestora în condiții variate de mediu (temperatură, umiditate) și determinarea riscurilor pentru sănătate în cazul consumării unor produse expirate – Confectionarea de ambalaje, etichete, reclame pentru un produs alimentar pentru copii – Redactarea unor sesizări către Comisariatul pentru Protecția Consumatorilor/Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor pentru sesizarea unor aspecte referitoare la calitatea unui produs

Unitatea de învățare Conținuturi	Competențe generale și specifice	Activități de învățare propuse
Unitatea V – Tehnologii de preparare a hranei Lectia 1. Bucătăria: vase; ustensile; dispozitive aparate. Factori de confort Lectia 2. Prepararea și conservarea alimentelor. Norme de igienă în prepararea hranei. Norme de securitate și sănătate în muncă Lectia 3. Meniu: structură, criterii de întocmire, tipuri de meniuri Lectia 4. Aranjarea și servirea mesei Lectia 5. Tehnologii tradiționale și moderne de preparare a alimentelor. Promovarea și valorificarea produselor alimentare Lectia 6. Alimentația și sănătatea. Obiceiuri alimentare ale elevilor Lectia 7. Profesii, ocupații, meserii din domeniul preparării și servirii alimentelor Recapitulare/Evaluare Evaluare sumativă	<p>1. Realizarea practică de produse utile și/sau de lucrări creative pentru activități curente și valorificarea acestora</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Executarea unor produse/lucrări creative simple pe baza unei fișe tehnologice date, selectând materialele prime, materialele, uinelte/ustensile/dispozitive/aparate adecvate 1.2. Identificarea unor date, mărimi, relații, procese și fenomene specifice matematicii și științelor în realizarea unui produs 1.3. Analizarea produselor pe baza unor criterii stabilite de comun acord <p>2. Promovarea unui mediu tehnologic favorabil dezvoltării durabile</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Argumentarea utilizării normelor de igienă, a măsurilor de sănătate și securitate în muncă, de prevenire și stingeră a incendiilor, specifice condițiilor reale de muncă 2.2. Selectarea produselor și a tehnologiilor din perspectiva păstrării calității mediului și a sănătății <p>3. Explorarea intereselor și aptitudinilor pentru ocupații/profesii, domenii profesionale și antreprenoriat în vederea alegерii parcursului școlar și profesional</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Identificarea unor modele de profesioniști în domeniile explorate 3.2. Manifestarea abilității de a lucra individual și în echipe pentru rezolvarea unor probleme 	<ul style="list-style-type: none"> – Activități practice individuale sau de grup de realizare a unor preparate alimentare simple, specifice zonei geografice, respectând succesiunea operațiilor prevăzute în rețeta de preparare, cu identificarea, selectarea și mânuirea corectă a vaselor, ustensilelor, aparatelor utilizate în prepararea alimentelor – Pregătirea ingredientelor unui preparat alimentar: cântărirea, măsurarea, aproximarea, amestecarea/combinarea de diferite materii prime sau materiale respectând rețeta din cărți de bucate/reviste de specialitate – Aranjarea și decorarea mesei și a platourilor pentru un eveniment festiv/prânz/mic dejun – elemente de desen geometric – Exerciții de identificare de procese, fenomene simple specifice științelor la prepararea hranei și conservarea alimentelor – norme de igienă – Realizarea unor miniexpoziții/vizite la un târg de produse alimentare/ produse tradiționale cu degustare și analizarea produselor alimentare în funcție de nevoile pe care le satisfac (proprietăți organoleptice, valoarea estetică) – Întocmirea unui meniu pentru un elev pentru o perioadă de o zi/o săptămână, respectând principiile unei alimentații sănătoase și echilibrate – Activități practice de decorare, aranjare și servire a mesei pentru diferite ocazii, pe baza culegerii și interpretării de informații din diferite surse (reviste, plante, internet etc.), vizionarea de filme documentare și evaluarea reciprocă, respectând regulile specifice activităților, aspecte estetice, atitudini – Realizarea unor simulări de situații din viață reală în care este necesară respectarea normelor de igienă, a măsurilor de sănătate și securitate în muncă de prevenire și stingeră a incendiilor, cu folosirea adecvată a echipamentelor de protecție specifice – Vizionarea de filme documentare/didactice privind aplicarea regulilor de igienă (igiena personală, igiena echipamentului, igiena locului de muncă), în timpul preparării alimentelor, depozitării, conservării produselor, pregătirii și servirii meselor, consumului alimentelor etc. – Studii de caz referitoare la persoane din comunitatea locală implicate în activități de păstrare a tradițiilor locale sau care practică anumite meșteșuguri locale – Întocmirea unor prezentări/collaje/afise privind ocupațiile unor oameni din comunitatea locală – Realizarea individuală sau în cooperare a unui pliant de promovare a produselor tradiționale – Organizarea în echipă a unei expoziții cu preparate/produse tradiționale
Recapitulare finală – Organizarea unui eveniment Evaluare		

Unitatea de învățare 1

Produse alimentare

1. Alimentația omului, satisfacerea nevoii de hrană
2. Alimente de origine minerală
3. Alimente de origine vegetală în stare proaspătă.
4. Alimente de origine vegetală prelucrate
5. Alimente de origine animală

Recapitulare/Evaluare

Evaluare sumativă

PE PARCURSUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE, VEȚI DOBÂNDI COMPETENȚE ÎN:

- obținerea unor produse alimentare simple, selecțând materialele, ustensilele, instrumentele necesare;
- realizarea unor produse utile/lucrări creative pe care le valorificați pe plan local;
- analizarea produselor alimentare de origine minerală, vegetală, animală din punct de vedere al formei, structurii, compoziției;
- rezolvarea unor sarcini de lucru, individual și în echipă.

PROIECTE

1. Filtru de apă
2. Crenguța decorativă

1. Alimentația omului, satisfacerea nevoii de hrană

CE ȘTIM?

Omul are nevoie de hrană pentru a trăi.

Hrana este formată din produse alimentare diferite, consumate în cadrul celor trei mese importante ale zilei: micul dejun (Fig. 1), prânzul și cina.

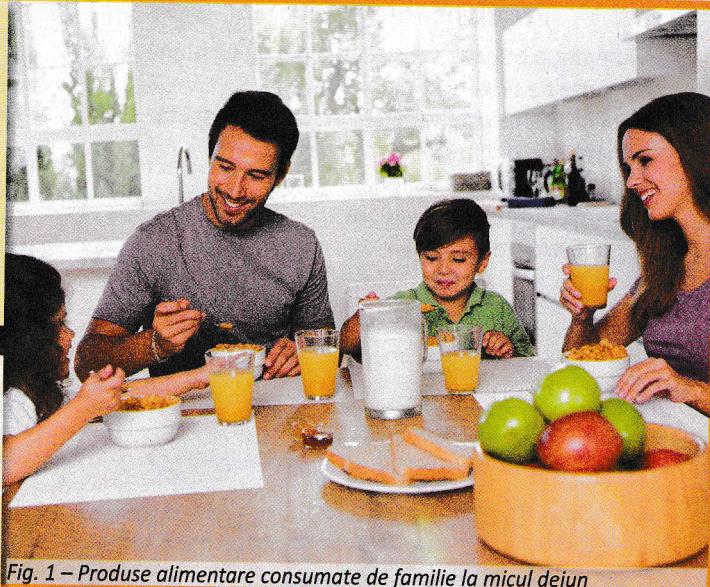

Fig. 1 – Produse alimentare consumate de familie la micul dejun

CE VOM ÎNVĂȚA?

- De ce este importantă alimentația pentru oameni?
- Care sunt alimentele de origine minerală, vegetală, animală?

OBSERVĂM, DISCUTĂM, EXPLICĂM!

- Citiți activitățile prezentate în listă (Fig. 2). Selectați nevoile care trebuie să satisfăcute zilnic de fiecare om și notați-le în caiet. Fixați prioritățile. Explicați alegerile făcute.

Să respire normal

Să mănânce și să bea adekvat

Eliminare (defecare/micăjune)

Să se miște și să își mențină o postură sănătoasă

Somn și odihnă

Să se îmbrace și dezbrace singur

Să își păstreze temperatura corpului (piele, tegumente) în limite normale

Să păstreze curătenia și să își protejeze tegumentele

Să evite pericolele din mediu și să nu rănească pe alții

Să comunice cu alții

Să își manifeste credințele religioase

Să realizeze ceva prin munca sa

Să se recreeze

Să învețe și să evolueze personal

Fig. 2 – Teoria Virginiei Henderson, Cele 14 nevoi ale omului

Fig. 3 – Prepararea hranei în trecut

Fig. 4 – Prepararea hranei în prezent

CITIM ȘI AFLĂM!

Alimentele au constituit dintotdeauna pentru oameni substratul vieții. Altfel spus, nevoia de hrană este o nevoie fundamentală a oamenilor. La început, și-au procurat hrana direct din natură prin vânătoare, pescuit, culegerea fructelor etc. Odată cu descoperirea focului, oamenii au început să prepare diferite fieruri de plante, să fierbă sau să frigă carne (Fig. 3). Ulterior, au descoperit cerealele, au domesticit animale și astfel au început să practice agricultura. În timp, creșterea și diversificarea producției agricole vegetale și dezvoltarea fermelor de păsări și animale au determinat schimbări importante în modul de alimentație al oamenilor (Fig. 4).

Psihologul american Abraham Maslow plasa nevoia de hrană (Fig. 5) la baza piramidei nevoilor (Fig. 6), printre nevoile fiziologice, alături de nevoia de a respira, nevoia de a bea, nevoia de somn.

Nevoia de hrană este deosebit de importantă fiind obligatoriu de înăpedit pe tot parcursul vieții.

Fig. 5 –
Nevoia de hrană

Fig. 6 – Piramida nevoilor umane,
Abraham Maslow

Aplicație practică:

Întocmiți o listă cu alimentele care fac parte din necesarul de hrană zilnică. Precizați de unde procurați aceste alimente.

CITIM ȘI AFLĂM!

Alimentele sunt materialele din care organismul nostru obține energia necesară pentru menținerea vieții și desfășurarea activității, precum și substanțele hrănitoare (nutritive) necesare creșterii și refacerii celulelor și țesuturilor uzate. Ele se prezintă sub formă solidă sau lichidă, sunt consumate ca atare sau după diverse grade de prelucrare și sunt de origine minerală, vegetală, animală. Pentru asigurarea unei stări de sănătate normale este necesar ca alimentele consumate să aducă toate substanțele hrănitoare în cantități optime.

Nu există însă niciun aliment care să conțină toate substanțele hrănitoare necesare organismului. Din această cauză este necesar ca alimentația să fie variată și diversificată, adaptată fiecărei situații în parte.

Nevoia de hrană a omului înregistrează schimbări pe parcursul unui an, dar și pe întreg parcursul existenței sale. Dacă bebelușul se hrănește doar cu lapte (Fig. 7), la câteva luni, se impune diversificarea alimentației, deoarece laptele nu reușește să acopere necesarul de substanțe hrănitoare (Fig. 8 și 9). În ceea ce privește varietatea alimentelor și cantitățile consumate, putem spune că fiecare familie are anumite obiceiuri alimentare, care țin de stilul de viață, de venituri, de educație. Se știe însă că în fiecare zi mari cantități de alimente se aruncă la gunoi, oamenii fiind

Fig. 7 – Alimentație simplă, pe bază de lapte

Fig. 8 – Alimentație variată

Fig. 9 – Alimentație diversificată